

Fulmana in njegovega pomožnega škofa Gorana. Ista usoda je tudi zadela prelata Pobožnega, člana stolnega kapitlja in profesorje katoliškega bogoslovja. Prostori, ki so v njih stanovali oba škofa, kanoniki in profesorji, so bili izropani in odnešeno je bilo vse, kar koli je imelo količjak vredno.

Nekaj o elektrifikaciji severnega dela Prlekije

Na Silvestrov večer je bila zaključena prva etapa elektrifikacije severnega dela Prlekije in severne meje vzdolž reke Mure. Vodstvo gornjeradgonskih občinskih podjetij je priključilo falski tok na svoje električno omrežje. Dosedaj so bili vsi kraji od Ljutomera do Slatine Radencev neelektrificirani, dočim sta trg Gor. Radgona in zdravilišče Slatina Radenci dobivala električni tok preko meje iz sosednjega mesta Radkersburga.

Da je končno tako ugodno rešeno to važno narodno-gospodarsko vprašanje naših obmejnih krajev, gre v prvi vrsti za sluga vodstvu GOP, katera so elektrifikacijo omogočila s tem, da so izvedla popolno elektrifikacijo velike, danes ene najmodernejše urejene opekarne v Borecih.

Za pogon obrata boreške opekarne je nameščenih 9 večjih in manjših elektromotorjev, katera poraba znaša v glavni seziji povprečno po 1300 Kw toka dnevno. Ta aktivna postavka je dala povod, da se je vodstvo Fale odločilo elektrificirati tudi ostale manjše, takorekoč pasivne postojanke našega okraja.

Tako se je že v prošlem letu ustanovila električna zadruga v Križevcih pri Ljutomeru, katera je svoj načrt o elektrifikaciji njenega območja tudi povsem izvedla. Šnuje se električna zadruga Stara Nova vas, Bučecovci, Hrastje, Mota in Kapela, dočim električna zadruga v Slatini Radencih posluje že več let.

Pri tem si dovoljujemo opozoriti posamezne interesente teh krajev, da iz praktičnega ekonomskega vidika nikakor ni priporočljivo ustanavljati za vsako vas separatno električno zadrugo, temveč da se vse zainteresirane vasi ene občine združijo v skupno električno zadrugo ter tako v veliki meri zmanjšajo režijo posameznih zadrug, kar bo prav gotovo tudi pozneje

st. V južno-vzhodnem delu katoliške škofije so zaprli 11 katoliških duhovnikov, kojih imena pariški katoliški list podrobno navaja. Škof v Katovicah monsignor Adamski je interniran. Poročilo pariškega lista se nanaša samo na eno pokrajino nekdanje poljske države.

ugodno vplivalo na prodajne cene električnega toka.

Zelo živahno dela tudi pripravljalnica električne zadruga pri Sv. Juriju ob Ščavnici ter je sedaj upanje, da se bo v kratkem času tudi ta kraj priključil na električno omrežje Fale.

Da so dela pri elektrifikaciji naših krajev ob meji tako hitro napredovala, smo dolžni izraziti tudi zahvalo vodstvu elektrarne v Fali, katera je tako pri sklepanju pogodb s posameznimi zadrugami in občinami kakor tudi pri gradnji električnega daljnovoda in transformatorskih postaj nudila svojo uvidevnost in naklonjenost.

Vodstvo GOP v Gor. Radgoni pripravlja sedaj načrt postopne elektrifikacije okoliških vasi v območju svoje občine. V ta namen in za elektrifikacijo Apačke kotline do Cmureka je zgradilo že sedaj velik in moderen električni transformator, katerega stroški z notranjo opremo znašajo mnogo preko četrt milijona dinarjev.

Zanimanje za elektrifikacijo okoliških vasi je sedaj radi pomanjkanja petroleja še večje, zato se blagodat elektrike čuti bolj ko kdaj koli prej. Prepričani smo, da bodo merodajni krogi tudi v bodoče upoštevali, da je potrebno našim obmejnim krajem nuditi vsaj to, kar drugim krajem, ki ne ležijo ob meji ter tako jačiti narodno in gospodarsko moč naše severne meje.

Pri lenivosti črevesa, kataru v črevih, obolenju »krajnega črevesa« odstranjuje naravna »Franz-Josefova« grenka voda zaprtje spodnjih organov dobro in naglo. Mnogoletne izkušnje uče, da redna poraba »Franz-Josefove« vode izborna ureja funkcijo črev.

Reg. po min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485, 25. V. 33.

Kratke tedenske novice

Finski kmečki in delavski narod brani napram boljševikom najbolj vzvišeno ljudsko dostojanstvo in mu je ljuba smrt ko suženjstvo.

Sovjeti so mobilizirali v Galiciji vse osebe od 17. do 45. leta, ker se je v zadnjem času zelo množil pobeg moških iz Poljske v Romunijo.

Število skandinavskih in norveških prostovoljcev smučarjev za pomoč Finske je že preseglo 20.000.

Bivši predsednik Poljske Mościcki je dobil na podlagi zdravniškega pregleda dovoljenje, da se preseli v spremstvu svoje soproge ter hčerke v Romunijo v Avico.

Ker ruski letalci niti na božični dan niso dali finskih mestom miru s značilnimi napadi, so sestrelili Finci ta dan 40 sovjetskih letal.

Po Moskvi in drugih večjih mestih sovjetske Rusije krožijo vesti, da je padlo doslej na Finskem 25 do 30 tisoč Rusov, 30 do 40 tisoč pa je bilo ranjenih ali pa so jim zmrznili udje.

Italijanski kralj in cesar je odlikoval papeževnega tajnika monsignora Magliona z redom svete Anunciate prve stopnje.

Hitlerjev namestnik Hess je poudaril v svojem božičnem govoru, da je voditelj Hitler tisti človek, ki ga je poslala previdnost, »da popravi krivice«.

Angleški kralj Jurij VI. je rekel v svojem božičnem nagovoru po radiu, čeprav je ljubezen do miru tako globoko zraščena v srcih vseh narodov, je postala posebnost naše dobe v tem, da nastanejo močne države, katerih politika sloni na napadanju in na teptanju vsega, kar je drago človeštvu.

Poljska vlada, ki ima svoj sedež v Angersu na Francoskem, tolaži v svojem božičnem pozivu Poljake s besedami: »Čeprav je bil poljski narod trenutno premagan, je v trpljenju in žrtvah pokazal, da je velik narod, da bi bil vreden zmage, da je vreden zmagovitega miru, da je vreden, da živi v bodočnosti svoboden v svoji svobodni državi.«

Ko so slavili na angleški 2473 tonski ladji »Stanholme« mornarji na vožnji sveti večer, je bila ladja brez predhodnega opomina torpedirana od nemške podmornice in je bilo 14 mož posadke ubitih, 10 ranjenih, 11 pa se jih je rešilo.

Od 30 držav, ki so podpisale 13. decembra resolucijo o obsodbi sovjetskega napada na Finsko, se jih je odločilo 12 tudi za dejansko pomoč finski državi.

Ni vse za vsakega

Nekoč je prišel k nekemu zdravniku — tako je pravil neki slavn zdravnik — vprav orjaški kovač, ki pa je imel bolečine v želodcu. Zdravnik mu je prepovedal jesti težko prebavljive jedi. Kovač se je nekaj dni držal tega navodila. A ko mu le ni bilo nič bolje, je začel spet jesti po stari navadi, in sicer: svinjsko meso s cmoki in kislim zeljem ter nekaj šilcev žganja, ki poče ko sam vrag. Že čez nekaj dni je prišel zdravnik v kovačnico in je zagledal kovača, kako je zdrav in vesel nabijal po nakovalu. »Vidite, moje zdravilje-

August Šenoa:

Berač Luka

Povest iz vaškega življenja

Ta povest je že lani izhajala v »Slovenskem gospodarju« in se letos nadaljuje. Da bodo mogli tudi novi naročniki razumeti nadaljevanje, posnemamo njen dosedanj potek.

Kdo jo je spisal? Hrvaški pisatelj Avgust Šenoa. Živel je tisti čas, kakor pri nas Josip Jurčič — oba sta umrla leta 1881. — in so njegove povesti pri Hrvatih prav tako priljubljene kakor pri nas Jurčičeve.

Kdaj se godi? Pred kakimi osemdesetimi leti. Mestna gospoda, ki jim pravijo hrvaški kmetje »kaputaše«, so izkoriščali kmete in lovila njihove glasove. Predvsem so to bili advokati, ki jim pravijo hrvaški kmetje »fiškalci«.

Kje se godi? V vasi Jelenje ob Savi blizu Zagreba.

Katera so glavne osebe? — Berač Luka. To je krajčuden človek. Berač je, pa ima denarja, da ga noben gruntar nima več. Skoraj ga ni v Jelenju, ki mu ne bi bil dolžen. Mestni gospodje politiki vedo, da je tako, zato so ga zdaj za volitve pridobili, da jim pomore do večine. Luka pa ima tudi svoj načrt: zavreči hoče beraške cape, kupiti si hoče grunt, postati posestnik in se oženiti. Oko pa mu je obviselo prav na najlepšem in najboljšem dekletu v vasi, na Marti, hčerki Martina Lončarića. — Martin Lončarić, trden kmet, prava kmečka korenina. — Mara, njegova edinka, vzorno kmečko dekle, očetu vdova največje veselje. Mati ji je umrla že pri rojstvu. — Mato, Pavlekov, Martinov sosed. —

28

Andro, Matov sin, ki se je vrnil od vojakov, kjer je spravil do stražmeštra, najvišjega podoficirskega čina. Andro in Mara sta si v besedi in bi se naj vzela. — Janko, zapiti vaški župan. — Mitica, občinski pisar, izgubljen človek, ki je vedno na predaj. Zda se je predal beraču Luku, češ da mu bo pomagal do Mारे. — Galović, mestni bogataš, in Bradič, zakoniti advokat, pokvarjena mestna politika.

Kaj se je čezlej zgodilo? Beračevim spletkam se je posrečilo, da sta se sosed Martin in Mato spila in spravdala zaradi neke silve. Okoristili se je pri tem advokat. Trmasti Mato seveda o kakih sinovi ženitvi s sosedovo Maro niti slisati nima. Andro je šel doma. Nad Martina pa prihaja nesreča za nesrečo. Zlobna roka se je spravila nad njegovo živino, advokat ga je zaradi sosedove tožbe odri, v hudi stiski je za denar — vse to si navaja berač na svoj mlit: tudi Martina, ki mu doslej edini še ni bila nič dolžna, hoče spraviti v svojo malho, potem bi mu moral dati hčer. — Tako je v Jelenju. Danes je nedelja. Jelenjani pijejo na račun politikov, ki so prišli med nje agitirati za opozicijo. Martina ni zraven, ker Martin je dal besedo stari gospodi in hoče ostati mož-beseda. Mato pa je prišel, toda ko je advokat začel govoriti, ga je prišla taka jeza, da se ni mogel premagovati: nabrusil jih je oduhu v obraz, nahujskal in upljanjen možje pa so ga vrgli iz krčma.

(Nadaljevanje)

»Da, da, da! Mi preveč plačujemo,« so se drli zaneseni kmetje.

»Nova gospoda bo drugačen red uvedla, pravica mora biti, ne smejo gospodje paragrafov le zase

Ali si že obnovil narocnino?

Svicaarska vlada je nakazala finskemu Rdečemu križu denarno pomoč 100.000 švicarskih frankov.

V aktivni vojaški službi so po sporočilu finskega maršala Mannerheima padle doslej na daljnem severu tri finske žene.

Doslej je padlo v vojni na zapadu 254 Angležev in 1413 Francozov.

Trojčki za srebrno poroko. Nek delavski zakonski par v Budimpešti je dobil na dan srebrne poroke trojčke, in sicer tri zdrave deklice.

1200 km dolg vodovod bodo zgradili Italijani v afriški Cirenajki za naselitev 100.000 Italijanov.

102 leti staro Pražanko Marijo Humpolakovo so pokopali te dni. Starka ni bila v življenju niti enkrat bolna.

V Franciji pričakujejo, da se bo dvignil za prihodnje leto državni proračun na bajno vsoto 300 milijard.

Trije sovjetski generali in štirje višji častniki so bili po poročilu francoskega radia ustreljeni na povelje ruske tajne policije radi neuspeha sovjetskih čet na Finkem.

Dopisi

Sv. Peter pri Mariboru. Na štefanovo je sklicala krajevna organizacija JRZ občni zbor in javen shod. Dvorana pri župnišču je bila nabito polna samih odličnih mož in fantov. Zanimanje za shod je bilo z ozirom na sedanjí položaj zelo veliko. Zborovanju je predsedoval predsednik krajeve organizacije g. župan Kirar. Podal je poročilo o delovanju organizacije, ki kaže, da se naši možje pri Sv. Petru res oklepajo z veseljem naše strankine organizacije in zanjo tudi žrtvujejo. Poročal je tudi o občinski politiki in gospodarstvu. Posebej je še omenil dejstvo, da se vršijo pripravave za zgradbo ceste od Sandeja do mostu pri Dupleku in za razširitev ceste od meljskega plazu do Kovačiča. Povedal je tudi vzroke, zakaj Sv. Peter še ni elektrificiran. Občina je vse storila, da pridemo čimprej do elektrike. Žalibog, da marsikje ne najdemo umevanja za naše potrebe. Nato je bil izvoljen nov ožji in širši odbor krajeve organizacije. Predsednik je g. župan Kirar, a podpredsednik spoštovani posestnik g. Elišnik. V odbor so stopili tudi mnogi novi kmetjski in delavski možje in fantje. — Nato je naš

bivši poslanec g. Franjo Žebot podal zelo zanimivo poročilo o notranjem in zunanjem položaju.

Sv. Jurij ob Pesnici. (Božičnica.) Kakor vsako leto, smo tudi letos imeli 23. decembra božičnico na naši obmejni šoli. Zastopnik Združenja trgovcev za mesto Maribor g. Skaza je imel lep nagovor na starše in otroke. Otroci so zapeli dve lepi božični pesmi, učenka je deklamirala mično deklamacijo. Na koncu se je zahvalila učenka za darila, nakar je sledilo obdarovanje otrok. Kako so zasijale otroku oči, ko je prejel darilo, a še bolj se je razveselil, ko je zavoj odprl! Bilo je perilo, obleka, močni čevlji in še slaslice! Obdarovanih je bilo 135 revnih vinčarskih otrok. Da je bila obdaritev mogoča v takem obsegu, je pripomogla nekaj banska uprava, nekaj so dali domačini, a največ in najbolj se je izkazalo Združenje trgovcev za mesto Maribor. V imenu obdarovanih se šolsko upraviteljstvo vsem darovateljem najlepše zahvaljuje!

Apače. Letos so bile prirejene božičnice — kakor po navadi — na vseh tukajšnjih šolah. Obdarovanih je pa bilo mnogo več otrok kot druga

Veliko vlogo igra na bojišču radio. Silka nam kaže, kako si na bojišču znajo pomagati

Angleški ministrski predsednik Chamberlain je odšel na francosko bojišče na obisk

To ni »vojna pošta«, to je le angleški vojni kuhar, ki nosi vse kuhinjske potrebščine s seboj

Nemški ujetniki na Francoskem si preganjajo čas s sajenjem drevesc

pisati, ampak tudi za siromake, ne smejo samo mestne miši jesti vaše slanine. Jaz vas lepo prosim, da ne volite mene, ker imam drugega dela, ampak če bi bil jaz vaš zastopnik, zarobantil bi jaz po hudičjevo in Sava ne bi več poplavljal vaše zemlje.

»Živio! Živio! Mi hočemo vas. Vi ste naš mož. Vi morate biti naš zastopnik. Mi hočemo!«

Po teh vzklikih je skočil Mikica na mizo in zavpil:

»Staro železo je rjavo! Dol z njim! Bog živi našega novega zastopnika, spoštovanega gospoda Galoviča!«

»Bog ga živi!« so vpili kmetje. Zagrabili so debeluha na ramena ter se drli: »Živio naš novi zastopnik! Živio!«

Godba je zaigrala, vino je teklo, debeli gospod Galovič pa se je klanjal na vse strani in opletal z rokami, da bi ga pijana tovarišija ne vrgla. Skozi šum in hrup je zagrmel Galovič:

»Hvala, bratje, hvala! Jaz, Boga mi, nisem hotel, ampak če me po vsej sili hočete za kandidata, rečem: Ljudski glas je božji glas. Boril se bom za vaše pravice, moje srce bije samo za to ubogo ljudstvo.«

»Živio! Živio!«

Nazadnje so kmetje spustili tolstega govornika s svojih ramen, Galovič pa je sedel, obrisal si je znoj s čela in na dušek izpil tri čase ter zavpil:

»Zdaj bomo guljaža! Mamka, dajte! Oh! oh! Posvetili bomo mestni gospodi! Samo veselo, fantje!«

Kmet Grga pa se je priril do debelega kandidata, dotaknil se je njegovega ramena in se mu zarežal:

»Oh! Oh! Vi ste naš mož! Vi znate fino govoriti. Prosim vas, ali imate cigaro?«

»Imam, dragi, imam. Na, prižgi si jo!«

»Oh, oh! Dajte, da vas poljubim! Vi ste naš mož.«

Medtem ko je razigrani Grga Galoviča cmakal, ga na desno in levo poljubljal ter mu režeč se gladil tolsto lice, medtem ko se je Galovič mrmraje branil tega sladkanja, se je Bradiču posrečilo, da je zlezel na stol.

»Poslušajmo! Tiho!« je zatrobil Mikica.

»Poslušajmo!« so se zadržli vsi za njim, samo Mato si je grizel brke in se je s pestmi upiral v mizo. Tedaj je začel Bradič:

nje je pomagalo,« je rekel zdravnik. Kovač se je naamehnul, rekoč: »Moje, moje, gospod doktor: svinjsko meso s cmoki in kislim zeljem in nekaj šilcev žganja, ki peče ko sam vrag. Šele to me je pozdravilo.« Zdravnik je zmajal z glavo in prišedši domov, si je vestno zapisal v beležnico: »Svinjsko meso s cmoki in kislim zeljem, nato nekaj šilcev žganja, ki peče ko sam vrag — to pozdravi želodčne bolezni.« — Kmalu nato je prišel k njemu krojač in je bridko tožil o bolečinah v želodcu. »Za to bolezen imam pa preizkušeno zdravilo: svinjsko meso

leta. Za obdarovanje so razna slovenska društva poslala zelo mnogo darov, tako Slovenska straža iz Maribora, Prijatelji Slovenskih gor iz Ljubljane, Ciril-Metodova družba, nadalje še banočina in občina. Na deski šoli so bili vsi šolarji več ali manj obdarovani. Starši so iz srca hvaležni vsem, ki so pripomogli k obilnemu obdarovanju. — V Apačah je učiteljstvo spet polnoštevilno. Prišel je nov učitelj g. Franc Lobnik, doma iz Razvanja pri Mariboru. — V Stogovce je bil iz šole na Črešnjec pri Slov. Bistrici premeščen učitelj g. Rudolf Cotic, doma iz slovenskega dela Italije.

Apače. Da v nekaterih Slovencih tukajšnje občine ni mnogo ali pa celo nič slovenske narodne zavesti, je znano po vsem Apačkem polju. Včasih se pa zgodi kaj tako posebnega, da bo gotovo zanimalo bralce »Slov. gospodarja«. V Plitvici sta umrla Slovenec in Slovenka, mož in žena. Pred nedavnim smo pa na njunem grobu opazili nagrobni spomenik z nemškimi napisom. Slovenci, ne bodite tako smešni s smešno velikim ocenjevanjem nemškega jezika!

Murska Sobota. Dolgoletna želja tukajšnjega prebivalstva, da bi bila naša metropola z železniško progo zvezana z Madžarsko (Kermedyn), se ni uresničila, kajti pred kratkim smo dobili obvestilo, da je prometno ministrstvo prošnjo zavrnilo. Sicer bi ta zveza bila za ves tukajšnji promet in trg velike važnosti, vendar pa zaenkrat ne smemo biti razočarani, če nam v tako

»NEDELJA« NAJ BO V LETU 1940 V VAŠI HISI!

»Nedelja« je lep verski tednik, ima 16 strani, s slikami in povestmi, stane pa letno samo 24 din in celoletni naročniki »Nedelje« so zavarovani za prime smrtne nesreče za 1000 din.

resnih mednarodnih zapletljajih železniške zveze ne dovolijo. Bo pa drugič dovoljeno, ko bodo lepši časi.

Genterovci. V dneh 12. in 13. januarja, 9. in 10. februarja ter 8. in 9. marca se bo vršilo pri nas žigošanje (cementiranje) sodov. — V nedeljo, 7. januarja, se bo poročila hčerka našega gostilničarja gđna Hersenj z orožniškim podnarednikom g. Peričem, ki je dolgo let služboval v Turinšču. Obilo sreče!

Makole. Na štefanovo po večernicah se je naša Prosveta postavila z zelo lepo božično igro »Slovenski božič«, ki predstavlja žive jaslice. Vsa igra se poje ter je kar mala opera. In naši pevci so peli zelo dobro in lepo, zakaj tudi ne, saj jih je poslušala nabito polna dvorana, tako da bi še miš komaj dobila prostor v njej. — Spodnji del župnije, posebno Stopljani, se zelo pritožujejo nad brvjo preko Loznice, katero so razbili ob priliki regulacije. Vodna zadruga se je tedaj obvezala, da bo brv spet postavila v normalno stanje,

pa do danes tega še ni storila, pa čeprav morajo Dolinci še šest mesecev hoditi po zaslini brvi, ki nima nobene opore. Ob praznikih je bila zibajoča brv vsa v ledu in so se morali starejši ljudje naravnost plaziti preko nje, kajti sicer bi bili zdrknili v vodo. Prosimo, da bi občina to stvar čimprej uredila, kajti lahko se pripeti nesreča. Starejši ljudje že niti v cerkev ne gredo več, ker se boje nevarnega prehoda po zaslini brvi. — Nekateri fantje pijejo kot krave in v pijanem stanju ne vedo, kaj počenjajo. Alkohol je pa menda omrežil pamet tudi že nekaterim dekletom, ki kar javno preklinjajo in govore stvari, ki se neznemu spolu nič kaj ne podajo. Na tem ima največji delež seveda — šmarnica. Ali ni to žalostno!

Rogatec. Zdravstveni tečaj za dojenčke pri Sv. Roku v šoli, na Donački gori in pri Sv. Florjanu, ki ga je organiziral Zdravstveni zavod, predavala in vodila skioptična predvajanja gđna Jazbinšekova, sestra Zdravstvenega zavoda v Rogatcu, je zelo ugodno potekel; matere so se ga udeležile polnoštevilno. Vsa dobra volja gđne Jazbinšekove ter šolskih upraviteljev, ki so vsestransko vabili matere na tečaj, bi menda glede odziva ne zalegla mnogo, ko bi predavateljica ne delila najrevnejšim materam vse mogoče potrebščine za dojenčke, perilo in obleke za otroke. So pač vane naše matere, da jih gđna Jazbinšekova stalno obiskuje na domovih, jim daje nasvete ter jih napoti v Zdravstveni dom. Hitro so zvedele naše mamice, ki bodo stalno obiskovale tečaj, da

Božični prazniki v Nemčiji so bili v znamenju — jeklenih čelad

General M. Avila Camancho misli, da bo novi mehiški predsednik

Novi švicarski predsednik Pilet-Golaz

Zame je konec vojne — si misli od Fincev ujeti Rus

» smoki in kislim zeljem ter nekaj šilcev žganja, ki peče ko sam vrag,« reče zdravnik. Krojač je sicer zmajal z glavo, vendar si je v krčmi kar naročil to kotel. Drugi dan je bil — mrljč. Zdaj pa je bil zdravnik ves obupan. A ker je bil, kakor reče, no, vesten, si je v beležnico pripisal: »Pomaga samo kovačem, krojači pa po tem zdravilu umrjejo.«

Škorpjoni v postelji. Obupan boj bje mesto Mardin v Turčiji, ki slovi po velikanskem številu škorpjonov. Mesto leži v nizkem, vlažnem ozemlju, tako da se te neprimetne živali tam do-

»Torej, dragi možje, kakor je moj predgovornik lepo povedal, mi moramo biti složni za naše stare pravice.«

»Da, da!« se je oglasil Mato zbadljivo, »rabota, palice —!«

»Mir! Mir!« se je zadril Mikica.

»Mi nočemo več ciganskega gospodstva, kakor je bilo doslej,« je nadaljeval zakotni advokat, večni kandidat za senatorja.

»Niti fiškalske ciganije!« je zabrundal Mato.

»Mir! Tiho! Jezik za zobe!«

»Pravi, pošteni ljudje morajo priti na vlado, ne, kakor so zdaj, ki vas samo odirajo!«

»Potem vi ne morete!« je zavpil Mato.

»Mir, Mato! Jih boš dobil!«

»Mi vam bomo pravični, ne bomo se dali podkupovati, vaše otroke bomo oprasčali in plačevali boste samo pol toliko davka.«

»Živio! Živio!« se je drla množica.

»Hvala, hvala, dragi možje! Če bi bil jaz senator, jaz bi vse financarje nagnal, vi pa bi lahko prosto kuhali žganje in ga mirno popili.«

»Če bi ga vam pol dali,« se je nasmejal Mato ki je gledal advokata kakor stekel maček.

»Molči, bedak!« se je zadril Bradič s stola.

»Mir! Ven z njim!«

Mato je zadrhtel, oči so se mu zabliskale, lice mu je zažarelo. Vstal je in udaril z obema pestema po mizi:

»Ne, ne ne! Ne grem ven! In stokrat ne grem! Ta, ta« — je jecal ter kazal s prstom na Bradiča — »laže se! Ta da vam bo pravico krojil! Strela ga udarila! Zakoplajte se rajši v črno zemljo! Glejte me samo, kakor da me hočete pojesti! Ne boji se Mato, ne! Ali hočete čuti za svojo dobroto? Kje je moja sliva, vi fini spectabilis? Ha? Požrli ste jo s korenino vred. Vražja je to pravica.«

»Mir, Mato! Znorel si!« ga je sunil Mikica.

»Ne dam, ne dam mira, pa če me tu na mestu pobijete,« je udaril kmet po mizi. »Vse naj čuje, kar se ga tiče! Ali vam je Gregurinčič dal petdeset golinarjev, da mu sina rešite soldaščine? Požrli ste jih, mladi Gregurinčič pa še danes nosi tornistro. Recite, da ni res! Ali vam je Tomo dal deset golinarjev za kolke? Vtaknili ste jih v žep. Ko pa vas je prišel vprašat, kako je s pravdo, ste ga vrgli ven; ko pa je šel na sodnijo, mu je rekel sodnik, da

NAJBOLJŠA IGRA ZA PREDPUST:

»Dva para se ženita« — 14 din. — Za tantijemo je plačati pet izvodov igre. — Naročila sprejema Tiskarna sv. Cirila.

bodo obdarjene od društva prijateljev Slovenskih goric iz Ljubljane z milom in robci, umivalniki in vseni mogočimi dobrotami od plente do gotovih oblik. Nad 150 revnih mater, dojenčkov in sirot je bilo obdarovanih, saj so predstavljala darila večstodinarško vrednost. Za ta velikodušni dar se obdarovane matere ganjeno zahvaljujejo g. podbanovi kot podpredsednici društva in vsem članicam društva prijateljev Slovenskih goric.

Smartno ob Paldi. (Božičnica.) Dne 21. decembra se je v tukajšnji šoli zbralo 70 revnih šolarjev okrog božičnega drevesca, da sprejmejo božična darila, ki so bila zelo obilna. K temu so pripomogli različni dobrotniki, med katerimi moramo omeniti posebno sledeče: kr. banaska uprava je darovala 30 m blaga in 200 din, krajevni šolski odbor je prispeval 300 din, g. Josip Irman, domačin iz Amerike, 300 din, po 100 din so darovali: Kmečka hranilnica in posejilnica v Smartnem, g. kaplan Jože Vošnjak, g. šolski upravitelj v p. Franc Zacherl, H. in O. Hudalec. Prošnji revnih otrok so se odzvali tudi še mnogi drugi dobrotniki, ki so prispevali vsak po svojih močeh. Trud, ki so ga žrtvovali gg. učiteljice za igrice »Martin Napuheke«, je dal 700 din dobička. — Po nagovoru g. šolskega upravitelja Rozmana Avgusta se je izvršila obdaritev navsezih otrok. Pet otrok je dobilo čevlje, pet dečkov in osemnajst deklic je prejelo blago za celo obleko, šest dečkov blago za hlače, 36 otrok pa po tri metre flanele za perile. Hvaležni obdarovanci so pred razsvetljenim božičnim drevescem zapeli nekaj božičnih pesmic, nakaar so se veselili in zadovoljni razšli na svoje domove.

Celje. Dne 27. decembra je bila v Domu seja širšega odbora okrajne JRZ za celjski okraj. Seje so jo udeležili nad sto funkcionarjev. Po pozdravnih besedah g. senatorja Miheliča je podal obširno poročilo o sedanjem političnem položaju g. senator dr. Fr. Kulovec. Banovinski tajnik g. M. Kranjc pa je obravnaval pomen organizacije. Na zborovanju se je razpravljalo tudi o hmeljarskem zakonu, kojega osnutek je poslan v Beograd, ter o potrebi izpremembe lovskega zakona. Posebno živahna je bila debata o našem slovenskem katoliškem tisku, o njegovi organizaciji in o širjenju med narod.

Prihova. Ljudje padajo kakor snopje na ledenih cestah. Na štefanovo je pri šoli na Prihovi na ledu padel Jezernik Jurij iz Sp. Grušovja tako nesrečno, da mu je počila lobanja. Nezvestenga so peljali domov. Sedaj je že izven nevarnosti. — Na ledu je padel tudi g. župnik Kojancič ter Leskovar Anton ml., ki pa se k sreči nista preveč poškodovala. — Z lestve je padla gospodinja Pšenčnik Marija, p. d. Benartinja iz Dobrove tako močno, da se čez noč ni zavedla. Drugi dan pa je že spet hodila.

Svetina nad Celjem. Smo zlasti sedaj v neprijazni, mrzli zimi tako skriti v teh visokih bregovih in planinah, a v nedeljo, 17. decembra, smo imeli v novi naši šoli prav pristočno božičnico. Vrata učiteljica gospodična Štefka Bulovčeva so jo zelo potrudila s šolarji, ki so kot angelčki, pevci in vojakci nastopali tako čedno, ljubko in korajžno, da smo imeli val, mladi in odrasli, res prav srčno božično veselje. Šolski odbor pa je tudi vse storil, da je skoro vse šolarje bogato obdaril z dobrotami dobrih src, ki jih, hvala Bogu, še tudi v današnjih sicer mrzlih časovnih razmerah, ne manjka. Vseh gledalcev in poslušalcev čedne prireditve pa je bila ena misel: Dobri Jezusček, ki prinašaš iz leta v leto ob svojem rojstnem dnevu nedolžnim otročičem toliko tihga veselja, daj tudi našim javnim svetovnim razmeram ljubezen, mir in s tem veselje!

Sv. Rupert nad Laškim. Silovito pritiska letošnja zima v naših bregovih in klancih; na tepešni dan je toplomer pokazal celo 18 stopinj Celzija pod ničlo. A nič ne maramo za zunanji mrz, pač pa povsod naši vrli fantje in dobra dekleta nabirajo naročnike za naše krščanske liste. Na prižnici smo slišali »V vsako krščansko hišo spada tudi krščanski list!« To hočemo tudi doseči ter zlasti »Slovenskemu gospodarju«, ki ima že sedaj v naši fari nad sto naročnikov, pripomoči k še večjemu razmahu. Bog daj veselo, milosti polno leto 1940 vsem dobrim, blagim ljudem!

Teharje. Naša občina je razdelila za Novo leto revnim družinam denarne zneske za nabavo potrebnih živil. Občinski odbor je sklenil, da se bo podeljevala ob tem času podpora najbednejšim.

Krenična zapeka in njene slabe posledice, posebno pa motnje v prebavi, se morejo preprečiti z že davno preizkušenim sredstvom za čiščenje, z naravno »Franz-Josefov« grenko vodo, ki se tudi po daljši porabi izkazuje kot zelo odlična. Oni, ki bolehalo na želodec in čreveh, pa pijejo »Franz-Josefovo« vodo, so zelo zadovoljni z okusom kakor tudi z njenim učinkom.

Ogl. reg. S. br. 30.474/35

Ob priliki svoje poroke je daroval za reveže naše občine celjski tovarnar Westen 15.000 din.

Rimske toplice. Podjetje Henrika Falter poseduje v Gračnici poleg Rinskih toplic tovarno podjetnikov in parno žago, v Jurklostru pa tovarno pohištva in tudi parno žago. Vrh tega poseduje veleposrestvo velik kompleks gozdov. Podjetje zaposluje precej delavcev. S 1. novembrom je podjetje zvišalo vsem delavcem plačo za 10%. Ker je podjetje precej svojih izdelkov izvažalo v razne prekomorske, zlasti angleške kolonije in je sedaj radi zunanjih dogodkov izvoz precej omejen, je zato tembolj hvalevredno, da je podjetje iz lastnega nagiba zvišalo delavcem plače. Da bi bilo povsod tako!

Trbovlje. V tukajšnjih obratih TPD je sedaj nekaj dni počivalo delo radi stavke rudarjev. Delavstvo je zahtevalo izboljšanje razmer, ki so se radi nastajajoče dragotne znatno poslabšale. Družba ni hotela ugoditi zahtevi delavstva po zopetni uvedbi draginskih doklad, ki so bile svoj čas odzete. Po večkratnih brezuspešnih pogajanjih je družba obljubila izboljšati prejemke rudarjev, ki so se nato spet vrnili na delo.

Rajhenburg. Naša trška občina se je že dolga leta borila, od leta 1908, da bi trg dobil prepotreben vodovod. Sedaj se je ta dolgoletna želja naših tržanov po zaslugi naših občinskih moči in bivšega poslanca g. Tratnika, uresničila. Po posredovanju omenjenih moči je gradbeni minister g. dr. Krek nakazal podporo 250.000 din, občina bo pa tudi dala svoj prispevek in tako se bo vodovod takoj spomlad že začel graditi, če že ne v teku te zime. Pa še z nečim drugim se bomo lahko postavili. Tukajšnji rudnik TPD bo tudi na spomlad začel graditi pri nas veliko elektrarno, ki bo imela 24.000 KW. Tudi to bo kraju v ponos in korist. Toda to še ni vse! Prosvetno društvo gre s duhom časa naprej ter dela s polno paro. Postavilo si je v dvorani Slomškovega doma zvočni kino, ki bo prvi v trgu in okolici ter je bila otvoritev že na Silvestrovo. Vsako nedeljo bo kazal lepe filme. — Leto je zatnilo, obnoviti je treba naročnino. Zlasti opozarjamo vse naročnike »Slov. gospodarja«, da mu ostanejo zvesti in mu pridobijo še novih! — Gospodnje in dekleta pozor! Ob nedeljah in praznikih se bosta prodajala v kolportaži naša lepa lista »Nedelja« in »Kmečka žena«, in to pred cerkvijo po obeh opravilih. Vsa pojasnila glede katoliškega časopisa kakor tudi vse navedene liste dobite vsak čas pri našem farnem zastopniku Zemljak Viktorju v Rajhenburgu. Vsi v boj za naše katoliško časopisje!

še peresa niste pomohili za njega, in poiskati si je moral poštenega fiškala. Recite, če ni res!»

»Ti si pijan! Vidite, da je pijan!« je škripal Bradič ves bled in stiskal pesti.

»Jaz pijan? Jaz? Ali sem vse to, kar sem povedal, iz tega vrča pobral? Seveda! Če vam človek resnico zagode, vas zaboli glava. Poznava se midva dobro. Sva se že videla, prav tu sva se videla. Ali imate to v svoji pameti napisano? Ali veste, ko smo zadnjič volili? Prišli ste k nam agitirat za gospode, ki zdaj na vladi sedijo. Rekli ste nam, da so gospodje, za katere danes agitirate, lopovi — zdaj pa so vam angeli! Seveda! Mislili ste, da vas bodo stara gospoda napravili za senatorja, pa vas niso. Zdaj pa mislite, da vas bodo nova. Ali vas bodo! Pod nosom se boste obrisali. Denar! Denar! To je tisto, kajne? Zato vam gre voda na usta! To je vaša dobrota, to je vaša ljubezen za nas. A vi mu verjamete? Tepci ste, tepci!«

»Ven z njim!« je zagrmel Galovič in stegnil pesti, »laže, laže se! Pijan je! Pije naše vino pa nas hoče izdati!«

»Ven z njim!« so se zadržali kmetje vsi v en glas.

»Ne! Ne! Ne!« se je uprl Pavlekovič ves divji in rdeč ko rak. Toda ko blisk ga je zgrabilo deset pesti za roke, za noge, za glavo. Kakor peresce so ga odnesli k vratom, pred vrata. Zvijal se je v zraku. otepal, stokal — zaman! Pest, palice so padale neusmiljeno na nesrečno žrtev, razjarjeni advokat pa je za njim vpil:

»Čakaj, bedak kmečki! Prinesel ti bom še drugačen račun.«

»Počakajte!« se je nasmejal Galovič. »Krstimo tega nekrščanskega osla! Tamle je škaf deževnice. Naučite ga pameti! V škaf z njim!«

Nekoliko kmetov je udarilo v krohot, večina pa je umolknila, obstala, bilo jih je sram takega dejanja. Tedaj je skočil izza grma pri poti mladenič — Andro. Plamenečih oči je stopil pred kmete in dvignil veliko gorjačo.

»Stojte!« je zaškripal. »Tako mi Boga, prvega, ki se premakne, pobijem kakor psa. Vrzite starega na tla! Na srečo sem prišel pravi čas. Vi da ste možje in kristjani? Zverine ste. In vi tam na pragu gospoda, fina gospoda! Sram vas bodi!«

»O ti tepec!« se je razjezil Galovič. »Kdo si ti?«

(Dalje sledi)

bro počutijo. Vdirajo v hiše, gnezdiijo v kuhinjah in opravi, celo v postelje lezejo, kar ima zelo hude in boleste posledice. Strah pred škorpjoni je že tako velik, da se je osnoval odbor, ki mu je poverjen neizprosni boj proti tem živalim. Nabrali so z javno zbirko veliko denarja, s katerim bodo »prosto-voljni« uničevalcem škorpjonov plačevali po dva in pol piastra za vsakega ubitega škorpjona. Dostoj se uspehi precej majhni, ker prinašajo ljudje odboru na dan povprečno samo sto škorpjonov, tako da se nadloga še nič ni izboljšala.